

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім. Ю.М. ПОТЕБНІ

КАФЕДРА МІСЬКОГО БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

Наталія Метеленко
(прізвище, ім'я)

**ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ В ПРОЕКТНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
(назва освітнього ступеня)

очної (денної) форми здобуття освіти

спеціальності 191 Архітектура та містобудування
(шифр, назва спеціальності)

спеціалізації / предметної спеціальності _____
(шифр і назва)

освітньо-професійна програма Архітектура та містобудування
(назва)

Укладач / Укладачі: ст. викладач Архіпова Катерина Каньюлівна
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри міського будівництва і
архітектури

Протокол № 1 від "29" серпня 2023 р.
Завідувач кафедри міського будівництва і
архітектури

А.В. Банах
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
Інженерного навчально-наукового інституту
ім. Ю.М. Потебні

Протокол № 1 від "30" серпня 2023 р.
Голова науково-методичної ради

Т.А. Шарапова
(ініціали, прізвище)

Погоджено:
Гарант ОП Архітектура та містобудування

В.А. Банах
(ініціали, прізвище)

Погоджено:
Відповідальний за секцію «Технічні науки»

О.Г. Добровольська

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 19 Архітектура та будівництво	Кількість кредитів – 3	Вибіркова	
		Цикл дисципліни 2.1. Вибір в межах університету	
Спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		5 -й	6-й
Освітньо-професійна програма 192 Міське будівництво та господарство	Змістових модулів – 4	Лекції	
		28	8
Рівень вищої освіти: бакалавр	Кількість поточних контрольних заходів – 4	Практичні роботи	
		-	-
		Самостійна робота	
		62 год.	82 год
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу “ Застосування комп’ютерної графіки в проектній діяльності ” - формування у студентів:

- уявлень про прогресивні тенденції розвитку тримірних технологій та комп’ютерної графіки;
- практичних знань, вмінь та навичок, які необхідні для володіння інструментальними засобами одного з розповсюджених на практиці професійних пакетів для створення і використання тримірної комп’ютерної графіки та анімації.
- навчити студента виконувати проєкційні та архітектурно-будівельні креслення з оволодінні іноваційних комп’ютерних програм;
- забезпечити теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих кадрів, які б набули базових фахових знань для виконання професійних завдань та обов’язків прикладного характеру в галузі;
- забезпечити умови формування і розвитку програмних компетентностей, що дозволять оволодіти основними знаннями, вміннями, навичками, іноваційними технологіями комп’ютерних рішень ефективного проєктування необхідними для подальшого навчання та подальшої професійної та професійно- наукової діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- володіння комп’ютерної графіки в проєктуванні;
- ознайомлення студентів з теоретичними основами комп’ютерних технологій, їх програмними та апаратними засобами, сучасними та перспективними графічними анімаційними технологіями, практичним застосуванням трьохмірного комп’ютерного проєктування;
- набуття студентами теоретичних знань та основ практичних навичок роботи в середовищі графічних пакетів растрової та векторної площинної графіки, який є професійним пакетом для створення проєктів з 3D- графікою та анімаційною візуалізацією;
- ознайомити студентів з можливостями графічного редактора Archicad, Artlantis Studio, Corel Draw, Planix Landscape Deluxe, ACDSee;
- навчити принципами моделювання та візуалізації об’єктної моделі архітектурно-будівельних об’єктів;

- підготовка фахівців для планування, створення і проектування об'єктів архітектурно-будівельної інженерії елементів;
- вироблення уміння користуватися різними креслярськими комп'ютерними інструментами та використовувати різні прийоми архітектурно-художнього зображення архітектурних та містобудівних об'єктів та будівництва;
- навчання використанню різних технік комп'ютерної графіки в залежності від поставленого завдання та призначення архітектурно-будівельних креслень за допомогою програм Archicad, Artlantis Studio;
- засвоєння прийомів побудови аксонометричних і перспективних зображень при проектуванні архітектурно-будівельної інженерії;
- засвоєння студентами теорії графічного моделювання та візуалізації в програмі Archicad;
- засвоєння методів зображення будівель і споруд, їх елементів з відображенням фактури будівельних і оздоблювальних матеріалів, стилізованого зображення навколишнього середовища;
- вироблення в кожного студента індивідуально творчого підходу при виборі техніки зображення архітектурних та містобудівних об'єктів, навколишнього середовища;
- засвоєння методів зображення архітектурно-містобудівних утворень і ансамблів.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- знати основні актуальні теоретичні, практичні, організаційно-технологічні та управлінські проблеми сучасної сфери;
- основні задачі, які розв'язує комп'ютерна технологія;
- галузі комп'ютерної графіки та сфери її практичного застосування;
- апаратне забезпечення комп'ютерної графіки;
- провідні графічні програмні пакети та системи;
- технології створення проектів з використанням сучасної комп'ютерної графіки та анімації та візуалізації;
- розуміти, аналізувати, тлумачити і пояснювати нові творчі та наукові результати, одержані у ході проведення аналізу архітектурно-будівельної інженерії об'єктів, містобудівних елементів та їх проектів;
- оцінювати вплив новітніх результатів досліджень інших сфер діяльності людини на розвиток сучасної архітектури та містобудування.
- знати, розуміти та володіти основами складання проектів об'єктів, нормативної документації, генеральних планів населених пунктів, детальних планів територій і планів зонування територій, конструктивних рішень і змінного в часі стану навколишнього середовища;

У разі успішного завершення курсу студент зможе **вміти:**

- використовувати набуті ними теоретичні та практичні знання по застосуванню професійних пакетів графічних програм Archicad, Artlantis Studio, Corel Draw, Planix Landscape Deluxe, ACDSee;
- створювати проекти з 3D-графікою, застосовуючи технології проектування, використовуючи графічні пакети растрової та векторної площинної графіки;
- вміти застосовувати методи проведення творчого засобами архітектурного-будівельного проектування об'єктів з використанням універсальних і спеціалізованих програмно-комп'ютерних обчислювальних комплексів і систем автоматизованого проектування ефективних рішень;
- навчити виконувати проекційні та будівельні креслення та текстову проектну документацію в графічному редакторі комп'ютерних програм;
- навчити використовувати спеціалізовані бібліотеки графічного комп'ютерного редактора для виконання будівельних креслень.

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК02. Здатність застосовувати теорії, методи і принципи фізико-математичних, природничих наук, комп'ютерних, технологій для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.</p> <p>СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.</p> <p>СК09. Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проєктів.</p> <p>СК15. Здатність до здійснення комп'ютерного моделювання, візуалізації, макетування і підготовки наочних ілюстративних матеріалів до архітектурно-містобудівних проєктів.</p> <p>СК16. Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.</p>	<p>Наочні методи (схеми, моделі, алгоритми).</p> <p>Словесні методи (лекція, пояснення, робота з підручником, самостійна робота).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, контрольні).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу.</p> <p>Контрольні заходи: усне опитування, теоретичне тестування за змістовими модулями в СЕЗН ЗНУ.</p>
<p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР07. Застосовувати програмні засоби, ІТ-технології та інтернет-ресурси для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.</p> <p>ПР10. Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проектуванні.</p> <p>ПР13. Виявляти, аналізувати та оцінювати потреби і вимоги клієнтів і партнерів, знаходити ефективні спільні рішення щодо архітектурно-містобудівних проєктів.</p> <p>ПР19. Організовувати презентації та обговорення проєктів архітектурно-містобудівного і ландшафтнього середовища.</p>	

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Робота в 3D-вікні. Створення 3D об'ємної моделі будинка в ArchiCAD. Навігація в 3D-вікні. Редагування існуючих елементів. Методи побудови елементів. Методи редагування елементів проєкту.

Змістовий модуль 2. Багатовіконний інтерфейс програми Artlantis Studio. Методи побудови і редагування. Основні панелі та робочі інструменти. Налаштування робочої середовища програми.

Змістовий модуль 3. Інструменти віртуального будівництва в Artlantis Studio.

Об'єкти та джерела світла. Параметри текстур. Заміна текстур. Бібліотечні об'єкти.

Змістовий модуль 4. Параметри візуалізації 3D-моделі. Параметри креслення.

Візуалізація в програмі Planix Landscape Deluxe.

3. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години			Самостійна робота, год	Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год	Лабораторні роботи, год		Теор. зав-ня, к-ть балів	Лаб.раб. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
ЗМ1	15	6	6	-	9	14	-	14
ЗМ2	15	6	6	-	9	16	-	16
ЗМ3	15	8	8	-	9	14	-	14
ЗМ4	15	8	8	-	9	16	-	16
Усього за змістові модулі	60	28	28	-	32	60	-	60
Підсумковий семестровий контроль	30				30			40
Загалом		90			62	100		

4. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
ЗМ1	Робота в 3D-вікні. Створення 3D об'ємної моделі будинка в ArchiCAD. Навігація в 3D-вікні. Редагування існуючих елементів. Методи побудови елементів. Методи редагування елементів проекту.	6	2
ЗМ2	Багатовіконний інтерфейс програми Artlantis Studio. Методи побудови і редагування. Основні панелі та робочі інструменти. Налаштування робочої середовища програми.	6	2
ЗМ3	Інструменти віртуального будівництва в Artlantis Studio. Об'єкти та джерела світла. Параметри текстур. Заміна текстур. Бібліотечні об'єкти.	8	2
ЗМ4	Параметри візуалізації 3D-моделі. Параметри креслення. Візуалізація в програмі Planix Landscape Deluxe.	8	2
Разом		28	8

5. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	**Критерії оцінювання	Усього балів
ЗМ1	Лекції	Вимоги до лекційних питань	14	14
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	1			14
ЗМ2	Тест №1	Вимоги до виконання тесту	16	16
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	1			16
ЗМ3	Лекції	Вимоги до лекційних питань	14	14
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	1			14
ЗМ4	Тест №2	Вимоги до виконання тесту	16	16
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	1			16
Усього за змістові модулі контр. Заходів	4			60

6. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Залік	Тест №3	Вимоги до виконання		20
	Лекції	Вимоги до лекційних питань	Графічна частина містить: 1. Створення об'ємної моделі будинку за індивідуальним завданням Artlantis Studio та Archicad. 2. Створення бібліотечних об'єктів 5-ма способами 3. Візуалізація об'ємної моделі та створення благоустрою території з архітектурними малими формами	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

7. Рекомендована література

Основна:

1. Архіпова К. К., Гребенюк О. В. Полікарпова Л. В. Дизайн міського середовища, навч.-метод. посіб. Запоріжжя: ЗНУ ІННІ ім. Ю.М. Потебні. 2019. 163 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1159849/mod_resource/content/2/%D0%9D%D0%9C%D0%9F%20%D0%B4%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%B9%D0%BD%20%D0%BC.%D1%81.%20-%202019.pdf
2. Архіпова К. К., Федченко О., Полікарпова Л. В. Автоматизований випуск проектної документації: навч.-метод. посіб. Запоріжжя: ЗНУ ІННІ ім. Ю.М. Потебні. 2019. 144 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1159848/mod_resource/content/1/%D0%9D%D0%9C%D0%9F%20%D0%90%D0%92%D0%9F%D0%94%20-2019.pdf
3. Архіпова К. К., Полікарпова Л. В. Комп'ютерний дизайн архітектурного середовища : навч.-метод. посіб. Запоріжжя: ЗНУ ІННІ ім. Ю.М. Потебні, 2020. 163 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1159851/mod_resource/content/2/%D0%9D%D0%9C%D0%9F%20%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF.%20%D0%B4%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%B9%D0%BD%20-%202020.pdf
4. Архіпова К. К., Єгоров Ю. П., Савін В. О., Полікарпова Л. В. Проектування архітектурного середовища з урахуванням життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ ІННІ ім. Ю.М. Потебні, 2020. 183 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1159852/mod_resource/content/2/%D0%9D%D0%9C%D0%9F%20%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82.%D0%B8%D0%BD%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B4%D1%8B%20-%202020%D0%B0.pdf
5. Тімохін В. О., Шебек Н. М., Малік Т. В. та ін. Основи дизайну архітектурного середовища: Підручник Київ: КНУБА, 2010. URL: [https://www.twirpx.com/file/1192224/ pdf](https://www.twirpx.com/file/1192224/)
6. Русскевич Н.Л., Ткач Д.И. Бакун Н.І, Довідник по інженерно-будівельному кресленню: Харків: «Будівельник», 2014. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/180/1/03-06-19.pdf>
7. Курс відеоуроків ArchiCAD. https://r.autocad-specialist.ru/бесплатный_курс/по_archicad
8. Бірюков Л.Е. Основи планування та благоустрою населених міст. Харків: Вища школа., 2011 <https://core.ac.uk/download/pdf/11328791.pdf>
9. Степанов, В. К. Основи планування населених міст. Харків: Вища школа, 2010. [https://core.ac.uk. pdf](https://core.ac.uk/)
10. Шебек Н.Н. Основи дизайну архітектурної середовища. Конспект лекцій. Київ: КНУСА, 2010. 60 с. [https://www.twirpx.com/file/1042552/ pdf](https://www.twirpx.com/file/1042552/)

Додаткова література

11. Михайленко В. Е., Ванін В.В., Ковальов С.М. Інженерна та комп'ютерна графіка. Київ: 2003. <http://caravela.com.ua>
12. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування і забудова територій. [Чинний від 2019-10-01] Вид. офіц. Київ : Мінрегіон України, 2019. 177 с. URL: https://dbn.co.ua/dbn/dbn_b.2.2-12.2019planuvannja_i_zabudova_teritorij.pdf.
14. ДБН Б.2.2-5:2011. Благоустрій територій (зі змінами). [Чинний від 2012-09-01. Зміна №1 чинна з 2018-10-01] Вид. офіц. Київ : Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2012. 61 с. URL: https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/dbn_b_2_2_5_2011/1-1-0-1033.
15. СН 245-71 (ДНАОП 0.03-3.01-71). Санітарні норми проектування промислових підприємств. [Чинний від 1996-06-01] URL: <http://www.gostrf.com/normadata/1/4294853/4294853876.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Матеріали на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle у профілі дисципліни: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11618>
2. Наукова бібліотека Запорізького національного університету. URL: <http://library.znu.edu.ua/>

3. Цифрової репозитарій ХНУГХ ім. А. Н. Бекетова. URL: <https://eprints.kname.edu.ua/>
4. Репозитарій НАУ. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9>
5. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL: www.dnpb.gov.ua/
7. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/www.dproekt.com.ua>
8. Бібліотека КНУБА. Архітектура: веб-сайт. URL: www.library.knuba.edu.ua
9. ДБН – всі будівельні норми України на порталі ДБНУ. URL: <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1>